

31.10. Kandiseminaari ohjelma

9.15-9.30 edellisen viikon poissaolijoiden aiheiden esittely

9.30 – 10.15 Tehtävä 2 purkaminen: vanhojen kandidöiden arviointia ja esittelyjä

10.15-10.25 pieni jaloittelutauko

10.25-11.30 Tehtävä 2 purkaminen:

11.20-12.45 Lounas

12.45-13.55 Hyvät tieteelliset käytännöt, viittaustekniikat ja tehtävänanto 3

14-15 Tehtävien ja tiedonhaun toteutusta omatahtisesti sekä vapaassa tahdissa tauotus (PIRITTA ON KAARO-HANKKEEN ETÄPALAVERISSA)

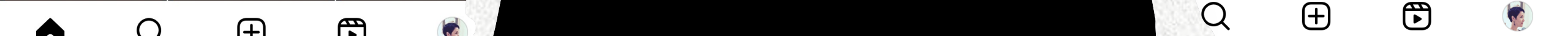
15-17 Hyvät tieteelliset käytännöt, viittaustekniikat, luvat

EKSISTOIDA	EKLEKTINEN	DISK
DIALOGINEN	DETERRITORIALISAATIO	DESAKRAL
DEKONSTRUKTIO	DEKOLONISAATIO	COPOIES
BRIKOLÖÖRI	ATMOSFÄÄRINEN	ASSOSIAATI
ASPEKTI	ARBITRAARINEN	AMBIVALENSS

Tuntuuko taidetta
käsittelevien artikkelien
terminologia
haastavalta?
Tsekkaa myös
varo_taidejargonia insta
😊

POSTHUMANISMI	POSTFEMINISMI	POISSAOLON LÄSNÄOLO
TORIAALINEN	PERSEPTI	PERFORMATIIVINEN
RADIGMA	PAIKKASIDONNAINEN	OSALLISTAMINEN
JEKTI	NONFIGURATIIVIINEN	NARRATIIVI
ESIS	METRAMORFOOSI	METAFORIIKKA

Tutkimusprosessin konkreettinen eteneminen –vaiheittain etenevänä prosessina, perinteinen malli

Aiheen valinta

Aiheeseen perehtyminen aikaisemman tutkimuksen pohjalta

Käsitys aiheesta + kiinnostavat tutkimuskysymykset

tutkimussuunnitelma Lähtökohdat, toteuttaminen ja raportointi suunnitellaan

Tutkimuksen toteuttaminen eli aineistonkeruu ja analyysi

Johtopäätökset (ja raportointi)

Tutkimuksen menetelmälliset valinnat voivat vaikuttaa siihen, millaiseksi prosessin kulku muodostuu.

Hyvät tieteelliset menettelytavat voidaan tutkimusetiikan eurooppalaista ohjeistusta mukailien liittää kahdeksaan tieteellisen toiminnan alueeseen, jotka ovat

- 1) toimintaympäristö,**
- 2) koulutus, ohjaus ja mentorointi**
- 3) tieteellisen työn tekeminen,**
- 4) eettisyys ja ennakointi,**
- 5) tutkimusaineistojen käsittely ja hallinta,**
- 6) yhteistyö,**
- 7) tekijyys, julkaiseminen ja viestintä sekä**
- 8) asiantuntija- ja arviointitehtävät.**

Tutkimuksen suunnittelu

- tutkimusaiheen valinta
- oman position vaikutusten huomioiminen
- oman esioletuksen hahmottaminen
- tutkimuksen taustaoletukset ja niiden avoin reflektointi
- tutkimuksen mahdollisten vaikutusten etukäteen arviointi

Aiheeseen perehtyminen

- lähteiden käyttö
- viittaaminen
- oman esioletuksen vaikutus teorialähteiden valintaan

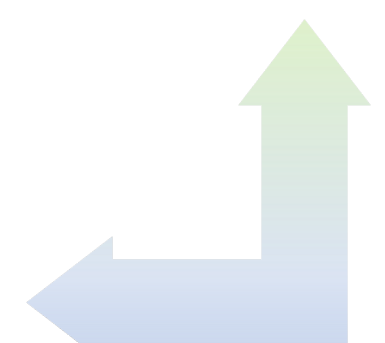
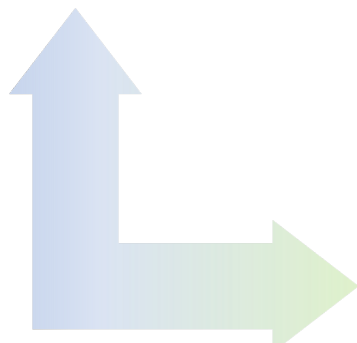
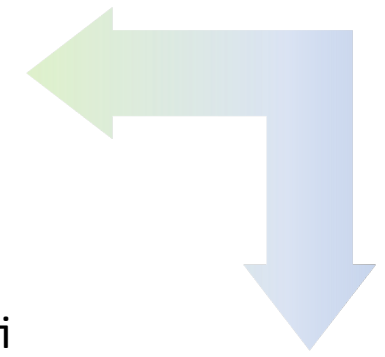
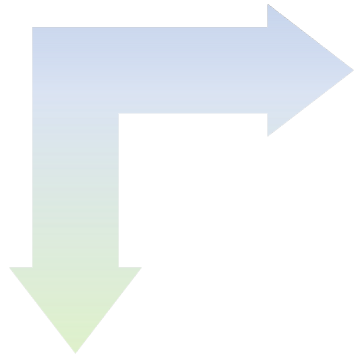
Tutkimuksen toteuttaminen

- aineiston keruu
- tutkimuksessa mukana olevien anonymiteetti
- tutkimuksen lähtökohtien selvittäminen tutkimuksessa mukana oleville -> avoimuus

Raportoiminen

- rehellisyys ja avoimuus mahdollisten aineistohankintaongelmien suhteen
- esioletuksen ja johtopäätösten suhteen aukikirjoittaminen

ETIIKKA

Tutkimusintressin ja esioletusten hahmottaminen ja refleктоiminen tutkimuksen eri vaiheissa

- lisää uskottavuutta
- toteuttaa tutkimuksessa mukana olevien oikeuksia
- paikantaa/positioi tutkimusta
- on osa tutkimuksen eettistä toteuttamista

POHDI TUTKIMUSINTRESSIÄSI

Tutkimusintressi vaikuttaa tutkimuskysymyksiisi

Tavoittelenko sitä, että työni:

- Mittaa, testaa ja havainnoi teoriaa, etsii yleistettävää tietoa (tekninen eli instrumentaalinen intressi)
- Kuvaa ilmiötä ja siihen liittyviä merkityksiä, ja pyrkii esittämään siitä uuden tulkinnan (tulkitseva eli hermeneuttinen intressi)
- Pyrkii edistämään muutosta, uusia käytäntöjä, muuttamaan ihmisten tai muiden eliölajien elämää, ”antamaan äänen” marginaalisille ryhmille ja paljastamaan uusia näkökulmia (kriittinen eli emansipatorinen intressi)
- Myös tutkimusympäristö vaikuttaa tutkimusintressiin (esim. kouluympäristön tavoite kasvattaa/sairaalaympäristön tavoite parantaa)

etäännyttävä, osallistuva vai osallistava?

- ...sekä oma intuitiosi ja luovuutesi:
- Kuinka voin käyttää omaa luovuuttani rohkealla tavalla uudenlaisen ymmärryksen lisäämiseksi tai vaihtoehtoisten mahdollisuuksien avaamiseksi?

Suomessa kaikilla tieteenaloilla tutkijaa ohjaavat seuraavat yleiset eettiset periaatteet:

- a) Tutkija kunnioittaa tutkittavien henkilöiden ihmisarvoa ja itsemääräämisoikeutta. Perustuslain (1999/731, 6–23 §) mukaiset oikeudet kuuluvat kaikille. Niitä ovat esimerkiksi oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen, liikkumisvapaus, uskonnonvapaus, sananvapaus, omaisuuden suoja ja oikeus yksityisyyteen.
- b) Tutkija kunnioittaa aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä sekä luonnon monimuotoisuutta. Perustuslain 17 § mukaisesti saamelaisilla alkuperäiskansana sekä romaneilla ja muilla ryhmillä on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. 3 The European Code of Conduct for Research Integrity. Revised Edition. ALLEA - All European Academies 2017.
- c) Tutkija toteuttaa tutkimuksensa siten, että tutkimuksesta ei aiheudu tutkittavina oleville ihmisille, yhteisöille tai muille tutkimuskohteille merkittäviä riskejä, vahinkoja tai haittoja.

[Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa \(tenk.fi\)](http://tenk.fi)

4.2. Ennakkoon arvioitavat tutkimusasetelmat

Tutkijan tulee pyytää ihmistieteiden eettiseltä toimikunnalta eettinen ennakoarviointilausunto, jos hänen tutkimukseensa sisältyy jokin seuraavista asetelmista:

- a)** Tutkimukseen osallistumisessa poiketaan tietoon perustuvan suostumuksen periaatteesta,
- b)** tutkimuksessa puututaan tutkittavien fyysiseen koskemattomuuteen,
- c)** tutkimus kohdistuu alle 15-vuotiaisiin ilman huoltajan erillistä suostumusta tai informointia, jonka perusteella huoltajalla olisi mahdollisuus kieltää lasta osallistumasta tutkimukseen,
- d)** tutkimuksessa tutkittaville esitetään poikkeuksellisen voimakkaita ärsykeitä,
- e)** tutkimuksessa on riski aiheuttaa tutkittaville tai heidän läheisilleen normaalin arkielämän rajat ylittävää henkistä haittaa tai
- f)** tutkimuksen toteuttaminen voi merkitä turvallisuusuhkaa tutkittaville tai tutkijalle tai heidän läheisilleen.

[Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa \(tenk.fi\)](http://tenk.fi)

Tiedustelut eettisen ennakkoarvioinnin tarpeesta:

Maria Rehbinder

[Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakkoarviointi Suomessa \(tenk.fi\)](#)

Hyvät tieteelliset käytänteet: tekijyys, julkaiseminen ja viestintä

KUNNIA SILLE, KELLE SE KUULUU!

Viittaaminen ja lähteiden käyttö:

TEORILÄHDE - suora sitaatti tai referointi omin sanoin

TEORIALÄHDE & TEORIALÄHDE – keskustelu, vertailu, arviointi, kommunikointi

TEORIALÄHDE & KIRJOITTAJAN OMA AJATTELU – keskustelu, vertailu, arviointi, kommunikointi

TEORIALÄHDE & AINEISTO – keskustelu, vertailu, arviointi, kommunikointi

- Lähteiden ajatuksia saa kommentoida, kritisoida, pohtia, mutta ne pitää aina perustella
- HUOM! Erityisesti tutkielman pohdintaosassa sinulla on mahdollisuus tuoda esiin omia mielipiteitäsi
- Sopiva lähteiden määrä kandidattutkielmaan on noin 10
- HUOM! Sekä lähteiden määrään että tutkimusnäkökulman valintaan vaikuttaa, kuinka paljon aiempaa tietoa ilmiöstä löytyy

Vaikka muotoilisit lähteen ajatukset omin sanoin, on aina viitattava, kun esität toisen esittämiä ajatuksia!

Tekstiä kirjoittaessa tulee tulla selväksi, kenen ääni kuuluu:

Referointitekniikka

Tarkista, onko referointi muotoiltu tieteellisen neutraaliksi, vastaako referointi alkuperäistä tekstiä ja onko lähdeviite kohdallaan. Käykö tekstistä selvästi ilmi, mitä ja ketä referoidaan ja miksi? Onko selvää, missä kulkee referoidun ja referoijan ajatusten raja?

Käytä referoivia verbejä harkitusti. Pohdi, mitä eroa on seuraavilla ilmauksilla:

Räisänen mukaan...

Räisänen esittää...

Räisänen väittää...

Räisänen kritisoi näkemystä, jonka mukaan...

Mielestäni Räisänen osoittaa...

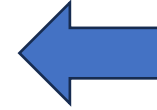
Räisänen osoittaa...

Räisänen tekstistä voi päätellä, että...

huomauttaa, korostaa, ottaa esiin, tuo julki, pohtii, olettaa, toteaa, kiistää, ehdottaa, ilmaisee, kirjoittaa, kuvaa, käsittelee, lausuu, mainitsee, lisää, sanoo, selostaa, tähdentää, painottaa, kieltää, kumoaa, myöntää, vastustaa, luettelee, nimeää, kutsuu...jne.

MITÄ EROA?

Tutkijan tulee pitäytyä neutraalissa asiatyylissä, vaikka tarkastettava aineisto houkuttaisikin eläytymään. Älä anna aineiston tyylin kulkeutua omaan kielenkäyttöösi. Tieteelliseen tyyliin ei myöskään kuulu suoraviivainen arvottaminen. Vertaa seuraavien katkelmien näkökulmaa:

Eräs tulokulma tieteellisen kirjoittamiseen.

HUOM! Kirjailija *asettui teoksellaan vastustamaan **turmeltunutta yhteiskuntaa***. (= Tekstin kirjoittaja pitää yhteiskuntaa turmeltuneena.)

HUOM! Kirjailija *piti yhteiskuntaa turmeltuneena ja kirjoitti vastalauseeksi romaanin*. (= Tekstin kirjoittaja itse ei ota kantaa yhteiskunnan tilaan.)

Suora sitaatti / lainaus

Lähdettä kopioidaan sanasta sanaan.

Vältä pitkiä sitaatteja.

Pyri mieluummin referoimaan.

Sitaatti on paikallaan,

- jos tekstiä ”on mahdoton muotoilla” eli tekstin ääni on tärkeä saada sellaisenaan kuuluviin, piilomerkitykset on saatava kuuluviin
- jos olet vaikkapa täysin eri mieltä tekstin kanssa ja haluat ilmaista sen käyttämällä suoraa sitaattia tai lähde on hyvin kiistanalaista (henkilöiden lausunnot
- mm. lakiteksti, opetussuunnitelmateksti
- erittäin merkittävä teksti (lausuma)
- tyylillinen muuttumattomuus on olennaista – tekstityyli kertoo jotain tärkeää
- aineistoon liittyvät sitaatit – voivat myös värittää tekstiä ja tuoda olennaista esiin tutkimusaineiston äänestä

Pitkät sitaatit ovat tekstissä sisennettyinä kappaleina, lyhyet lainausmerkeillä erotettuina.

Huomioita!

Pisteen paikka

piste viittaussulkeen jälkeen: viittaus on vain edelliseen lauseeseen

piste viittaussulkumerkkiä ennen: viittaus on kappaleen alusta tai siitä asti, kun se on tekstissä tuotu esille.

Toissijaiseen lähteeseen viittäminen:

Eli mikäli lähde teoksessa, jota käytetään, viitataan toiseen lähteeseen, pyri pääsemään käsiksi siihen lähteeseen ja viittaa suoraan kyseiseen lähteeseen.

Jos se on ”mahdotonta”, joudut viittaamaan toissijaiseen lähteeseen.

Apa7-järjestelmässä se tehdään esimerkiksi näin:

Lehkolan (2018, s. 22) mukaan raittiusaate on merkittävä tekijä 50-luvun nuorison identiteetin kehittämisessä (viitattu lähteessä Penttinen 2008, s. 68).

[Sitaattien käyttö tekstissä - Humakin lähdeviiteopas - LibGuides at Humak University of Applied Sciences](#)

[Näkökulma – Kirjoittajan työkalupakki \(helsinki.fi\)](#)

[Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa \(tenk.fi\)](#)

[Tutkimusprosessi — Jyväskylän yliopiston Koppa \(jyu.fi\)](#)

Julkaisemattomat lähteet:

Heidi Fastin 2023 ja aiempien vuosien diat

perustena tavalla.

Taiteessa viittauksia käytetään usein eri tarkoitukseen kuin tieteessä. Taiteessa toisen teokseen viittaamiseen liittyy usein tulkintaa, uuden muunnelman tekeminen tai teoksen parodiointi. Tavallista on myös erilaisten ainesten sekoittaminen joksikin uudeksi ja täysin itsenäiseksi teokseksi, mikä on tietysti myös tieteellisen tekstin tarkoitus. Tunnettuja esimerkkejä kuvataiteessa ovat lukuisat erilaiset muunnelmat Mona Lisasta tai Viimeisestä ehtoollisesta. Michael Gerber on kirjoittanut parodian *Barry Trotter and the Unnecessary Sequel* Harry Potter -kirjoista. Suomalaisista nykysäveltäjistä esimerkiksi Per-Henrik Nordgren (1944–2008) on käyttänyt usein viittauksia kansanmusiikkiin omissa sävellyksissään, esimerkiksi *Pelimannimuotokuvissaan*. Kuvataiteilijoista Jarmo Mäkilä on ehkä tunnetuin postmodernin viittaustaiteen edustaja, joka on sekoittanut populaarikuvastoa taidehistorian klassikoihin ja luonut omia uusia kertomuksiaan.

Pieni parityö.

Käyttäkää oheista tekstiä lähteenä ja kirjoittakaa kaksi mahdollisimman erilaista kappaletta. Pyrkikää myös käyttämään toisistaan poikkeavia teknisiä viittaustapoja. Myös oma ääni saa kuulua. Saa leikkiä tutkijaa!

Löydät poiminnan sivulta 58 luokan pöydällä olevasta siniharmaakantisesta kirjasta.